

Reigl Judit kiállítása a Múcsarnokban

A Múcsarnok és a Maklár Artworks közös összefogásának köszönhetően végre Magyarországon is láthatóak a Franciaországban élő egyik legismertebb magyar származású festőművész, **Reigl Judit** alkotásai. A kiállítással régi adósságát törleszti a hazai művészettörténész, kiállításszervező és galériás szakma.

Reigl Judit 1923-ban született Kapuváron, majd 1950-ben Franciaországban telepedett le. Amikor Párizsba érkezett, a szürrealizmus második generációja uralta a európai művészetet. Akkoriban ez a stílusirányzat erősen hatott festészetére. A művészre 1954-ben figyelt fel „a szürrealizmus pápája”, André Breton, akinek galériájában, az Étoile Scelée-ben még abban az évben megrendezhette első párizsi kiállítását. Breton első találkozásuk után 1954. július 5-i levelében a következőket írta Reiglnek: „Ön életem egyik legnagyobb élményét adta nekem: el sem tudja képzelni azt a mély, őszinte örömet, amelyet átéltem ma reggel. (...) Judit Reigl, nem tudom, hogyan fejezzem ki, milyen ajándékot kaptam Öntől. Még túl korai lenne bármit is mondani. Ön olyan ritka képességeknek van birtokában, amelyek meglepnek egy nő részéről, és hiszem, hogy hatalmas dolgokat fog beteljesíteni. Hadd fejezzem ki őszinte csodálatomat, megindultságomat.”

Nap

Kis idő elteltével azonban Reigl túl behatároltnak és korlátozottan érezte magát. Felismerte, hogy festészetét az önállóság elvesztése fenyegeti, ezért szakított André Bretonnal és körével. Hasonlóan Jackson Pollockhoz, a szürrealizmust maga mögött hagyva, a stílus egyik legfontosabb vívmányát, az automatikus írást fejlesztette tovább. Az ecsetnek és a konvencionális festészetnek hátat fordítva, eleinte egy hajlított fémdarabbal dolgozott, hogy a mozdulataiból születő formák plasztikusabban és térbelien jelenjenek meg.

Munkái a psziché és a fizikum összecsapásának leképezései. Következő sorozataiban tisztán gesztusokon alapuló festészetet valósított meg, amelynek lényege, hogy nincs előbb létező forma, nincs előre tervezett mozdulat, a kivitelezés gyors, valamint az alkotó extatikus állapotban dolgozik. Reigl saját testét használta eszközként, kezeivel vitte, „dobta” a festéket a vászonra. Állandóan megújuló pályájának későbbi korszakaiban a művész visszatért – mégha eleinte öntudatlanul is – a figurális táshoz.

A Bretonnal való szakítás után Reigl soha többé nem csatlakozott egyetlen művészi csoporthoz sem, és egész eddigi pályafutása alatt olyan képeket festett, amelyek mindentől és mindenkitől függetlenül, belső indítatásból születtek, még a legínségesebb időkben sem törődött azzal, hogy festményei eladhatóak-e vagy sem.

Ma már számos francia köz- és magángyűjteményben megtalálhatóak munkái; egyebek mellett a párizsi Pompidou Központban – amely Európa legfontosabb XX. századi modern alkotásait őrzi – 37 festménye szerepel. Közülük több a múzeum állandó kiállításán is megtekinthető. Ez is bizonyítja, hogy van mit bepótolnia Magyarországnak a művésszel szemben. Annak ellenére, hogy gyökerei magyarok, művészete innen indult ki, eddig összesen 2 csoportos kiállításon vett részt hazánkban: 1982-ben a Múcsarnokban rendezett Tisztelet a Szülőföldnek címűn, majd 10 évvel később, mint már francia művész „debütált” a Magyar Nemzeti Galériában megrendezett Francia közelmúlt elnevezésű kiállításon.

A Múcsarnokban első budapesti önálló tárlatának megnyitására 2005. október 4-én került sor. A hazai bemutató révén a Franciaországban nagy tiszteletnek örvendő életút végre elfoglalhatja méltó helyét a magyar művészet történetében is.

A Múcsarnokban rendezett kiállításon 45 műve látható, amelyek által – nagy léptékben ugyan, de – végigkísérhető Reigl Judit pályája, hiszen eddigi majd összes sorozatából láthatóak alkotások. A művek a párizsi Pompidou Központból, a Galerie de France-ból, a Soissons-i L'Arsenal, Musée de Soissons-ból valamint francia magángyűjteményekből érkeztek.

A művész munkássága iránt érdeklődők bővebb áttekintést kaphatnak a kiállítás alkalmából 2005. október 5-én megjelenő, a Maklár Artworks és a Múcsarnok által közösen kiadott tanulmánykötetből. A kiadók a festő eddigi életművének minél teljesebb bemutatására törekedtek. A 200 oldalas, háromnyelvű (francia, magyar, angol) könyv mintegy 200 színes reprodukciót és számos, Reigl életét bemutató fotódokumentációt tartalmaz. Jean-Paul Ameline, a könyv egyik írója Európa egyik legtekintélyesebb művészettörténésze, egyben a Pompidou Központ Modern Művészetek Múzeumának főmuzeológusa, tanulmányában Reigl Judit művészi pályáját elemzi. A kiadvány magyar szerzője Cserba Júlia, Párizsban élő művészeti szakíró, a festő életútját mutatja be. A művészeti album azért is különleges, mert a festő munkásságáról magyar nyelvű kiadvány ez idáig még nem jelent meg.

A kiállítás a Múcsarnokban november 13-ig látogatható.

Kurátorok: *Maklár Kálmán* és *Készman József*; szaktanácsadó: *Cserba Júlia*
forrás: *Múcsarnok*

Szent Antal megkísértése

Csaknem teljes egyetértéssel készült a szakértői javaslat

Pécs lesz 2010-ben Európa Kulturális Fővárosa

Pécs viselheti az Európa Kulturális Fővárosa címet 2010-ben. *Bozóki András* kulturális miniszter előterjesztése alapján a kormány változtatás nélkül elfogadta a 14 tagú nemzetközi tanácsadó testület javaslatát. A testület csaknem teljesen konszenzussal, meghatározó többséggel Pécs pályázatát tartotta a legjobbnak.

Mint lapunkban is beszámoltunk róla, a cím elnyerésére a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma kétfordulós pályázatot írt ki 2004 októberében. A pályázati felhívásra határidőig tizenegy város önkormányzata nyújtotta be pályázatát, amelyek közül a szakértői bírálókat követően hét város (Budapest, Debrecen, Eger, Győr, Miskolc, Pécs és Sopron) pályázata jutott a második fordulóba. A 2005. augusztus 17-i határidőre valamennyi, a második körbe jutott város eljuttatta pályázatát a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának.

A második fordulóba jutott pályázatok szakmai elbírálása érdekében a nemzeti kulturális örökség minisztere egy 14 tagú nemzetközi tanácsadó testületet kért fel. A testületi munkát két, egy kulturális örökségvédelmi és egy gazdasági szempontokat érvényesítő háttér tanulmány elkészítése is segítette.

A pályázatok elbírálásánál a testületi tagok a vonatkozó, 1419/1999 EK Határozat mellékletében meghatározott szempontokat és a magyar pályázati kiírások (az első és a második forduló) kritériumrendszerét vették figyelembe.

Alapvető cél tehát a gazdag és intenzív kulturális, művészeti élet egysége, annak egységes megjelenítése a kulturális alapú város- és régiófejlesztési koncepció kontextusában, valamint a kultúra és a kreatív ipar városépítő potenciáljának a kihasználása.

Általánosságban elmondható, hogy az innovatív és a kreatív munkához szükséges készségek valamennyi pályázó városban rendelkezésre állnak, és a városok pályamunkájukban nagyrészt támogatható fejlesztési

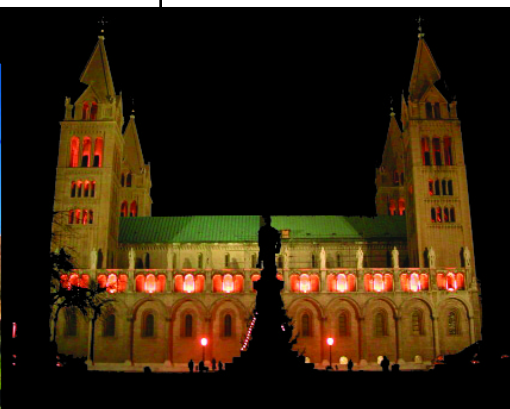
elképzelésekre alapozták európai jövőképeket. A tanácsadó testület értékelése szerint két pályázót kivéve a helyi lakosság és a civil szervezetek bevonása is sikeres eleme volt a pályázati munkának, bár ezen a téren szignifikánsak a különbségek az egyes pályázó városok között.

Fontos megemlíteni, hogy az első forduló pályázati anyagához képest valamennyi pályázat előrelépést mutat, de egyes pontokon (különösen az átfogó koncepció kidolgozása tekintetében) az első forduló pályamunkáikhoz képest csak korlátozott mértékű az elmozdulás.

A tanácsadó testület konszenzushoz közeli meghatározó többséggel hozott döntése értelmében a legjobb pályázat Pécs város pályázata.

A határtalan város

A pécsi pályázat koncepciója – amelyet a pályázat első fordulójának bírálóbizottsága a legkoncepciózussabbnak nevezett, mint amelyben a legerősebb az európai üzenet – egy nemzetközi régió, a Balkán és Nyugat-Európa közti határvidék kulturális teljesítményeit és tapasztalatait állította koncepciójának középpontjába. Ahogyan a pályázatban olvasható: „Péccsel egy évre fővárossá válna Európa egyik legismeretlenebb határvidéke.” A pályázat regionális jellegét (dél-dunántúli kiterjesztettségét, valamint Szeged kiemelt partnervárosi szerepével dél-magyarországi hatókörét) e Triesztől Tuzlán át Temesvárig húzódó városáv bevonása teszi teljessé és nemzetközivé. A HATÁRTALAN VÁROS cím részben arra utal, hogy a pécsi pályázat túl kíván lépni a nemzetállami határokon és egy nemzetközi régió kulturális kapcsolatrendszerében találja meg a város helyét és közvetítő szerepkörét.

A kulturális centrum és periféria kérdését ily módon középpontba emelő pályázat hangsúlyozza, hogy a magyarországi Európa Kulturális Fővárosa-pályázat alapvető tétje a kulturális decentralizáció: hogy lehetőséget kap-e egy vidéki középváros arra, hogy 2010 által megerősödjön, s kulturális pólussá váljon a magyar kultúrában, nyitottabbá téve egy fontos nemzetközi kistérségi

A nemzetközi tanácsadó testület javaslatának indoklásából

Az Európa Kulturális Fővárosa programban való részvétel célja – a vonatkozó 1419/1999 EK Határozattal összhangban – annak demonstrálása, hogy a városi élet mindig is kiemelkedő szerepet játszott az európai kultúrák fejlődésében és hatásában, valamint annak tudatosítása, hogy a magyar városok mélyen gyökereznek az európai városrendszerben. Kimondott célja az akciónak, hogy az érintett város, régió vagy ország kultúrájának sajátos vonásait az európai nagyközönség elé tárja; annak ösztönzése, hogy a városok meglévő és kidolgozandó kulturális projektjeiket egy dinamikus középtávú folyamat részévé tegyék, és hogy világossá váljék: ez a kezdeményezés a helyi és a regionális szintű öntudat erősítése, valamint és az európai integráció előmozdítása szempontjából egyaránt fontos.

felé. A pályázat pécsi tétje egyrészt az, hogy kap-e fejlődési lökést az ország egyik elmaradott, stagnáló gazdaságú régiója, a dél-dunántúli; másrészt az, hogy kap-e esélyt Pécs arra, hogy kulturális léptékváltást hajtszon végre, s nemzetközivé tegye kulturális intézményrendszerét.

A pályázat felvázolja egy újfajta (európai mintákat követő) városi kulturális politika kereteit, a kulturális várostervezését, amely a kultúrát és a művészeteket nem egyszerűen önálló értéknek, hanem a városias életformák alapelemeinek tekinti, amelyek révén elő lehet segíteni a város megújulását, részben gazdasági felélesztését is. „A kultúra tervezése a város tervezését jelenti, és viszont” – olvasható a szövegben. Pécsot olyan településként mutatja be a pályázat, amely egyrészt az étellel teli nyilvános terek városa, másrészt a modern művészet második legfontosabb magyarországi helyszíne. „Középváros, amely a városi élet másfajta modelljét tudja felmutatni, mint a metropoliszok vagy a kisvárosok.”

A pályázatba foglalt fejlesztések célja az, hogy a város rendelkezzen megfelelő számú, nagyságú és európai színvonalú kulturális és művészeti térrel a Kulturális Főváros-év megrendezéséhez; előmozdítsa a kulturális ipar helyi és regionális fejlődését; felélessze egy-egy városrész városiasságát; s hozzásegítse Pécsot, hogy egy nemzetközi régió egyik kulturális központjává váljon. Az öt kulcsprojekt a következő: egy ezerfős, korszerű Zenei és Konferenciaközpont, illetve egy új, az információs társadalom kihívásainak megfelelni képes Regionális Könyvtár megépítése; a Zsolnay-gyár nagy, döntően műemléki épület-együttesének felújítása és kulturális negyedde szervezése; a Modern Magyar Képtárnak helyet adó barokk épülettömb kiegészítése új szárnnyal, hogy nagy időszaki művészeti kiállítás befogadására alkalmas tér jöjjön létre a pécsi múzeumi negyedben; s a közterek és parkok újjáélesztését célul kitűző projekt, amely szorosan kapcsolódik a pályázati koncepcióknak a nyilvános terek kérdését a középpontba állító városfalgalmához.

Üstökösök helyett Bolygó

Munkáimban egyre nagyobb mértékben alkalmaztam a mozgás mind fizikai, mind elvont értelemben vett formáit. Kinetikus tárgyakat, úgynevezett gépeket hoztam létre, melyek mozgásuk által különböző rajzokat, festményeket, karcokat, fényeffektusokat alkotnak. Ezek a gépek tebát olyan mechanikus szobrok, amik bizonyos művészi tevékenységet bajtanak végre. De akár szokatlan eszközöknek is nevezhetjük őket

Az alkotó Mappings című művével

melyek képsorokat produkálnak, és ezáltal kapcsolatot teremtenek a kép, a tárgy, a tér és az idő közt. Az eszközök sajátos természete a régi fizika eszköztárát eleveníti fel, amikor a tudomány és a művészet közti határvonal még nem alakult ki teljesen. Munkámmal azt tanulmányozom, hogy egy fizikai szerkezet, vagy folyamat miként képes objektumot alkotni. Ez a struktúra, egy meghatározott funkcióval rubázva fel a tárgyat: például, ha az végrehajt egy adott feladatot, akkor egy bizonyos technikai, műszaki folyamat hatására.

Alapvető fizikai problémák – súrlódás, feszültség, nyomás – kiküszöbölésére, mindig a legcélszerűbb megoldást kell megtalálni. A megoldás elemeiből épül fel a koncepció. Az újítás képes egy tárgyat úgy megváltoztatni, hogy végül művészeti alkotás születik.

Műtermemben rendszeresen rendezek előadásokat, melyeken főleg doktorandus kollégák tartanak előadásokat kész és készülő félben lévő műveikről, koncepciójukról, a disszertációjuk témájáról. Legutóbb *Bolygó Bálint* mutatkozott be.

Ha kellene művésznevet találni neki, keresve sem találhatnánk találóbbat, igazi, családi nevénél.

Az úgy volt, hogy Bálint édesapja állást kapott egy világhírű kutatóintézetnél Londonban, ahová az egész családot vitte magával. Így került Bálint 10 évesen a kortárs művészetek egyik legfontosabb világvárosába.

Angliában nagy hagyománya van az úgynevezett „Car-boot sale”-nek, ami azt jelenti, hogy bárki árulhatja a már fölöslegessé vált ócskaságokat az autója csomagtartójából. Bálint rendsze-

resen járt az ilyen bolhapiacokra, és számos műve az ott vásárolt gyerekjátékoknak és egyéb marhaságoknak köszönhetően jött létre.

Gyermekkoromban én is szerettem játszani olyan rajzoló gépekkel, melyeknél a befelé fogaskerekes körbe helyezett kisebb fogaskeréken (a fogaskerék szélénél) volt egy lyuk, és ha a ceruzám hegyét abba a lyukba illetve megforgattam, érdekes geometrikus rajzolatot hozott létre a papíron.

Az alapötlet ennél a virágszirmokra emlékeztető geometrikus ábrákat rajzoló rajzológépénél is ismert, de a Bolygó Bálint által kreált rajzológépek a mechanikusságon, a geometrián túl különös, kozmikus–mitikus világba vezetik a nézőt.

Polycycle I című művével egy 3 méter magas 9 méter széles lapot 3 hónapig rajzolt a rajzológépe. A kiállítás megnyitón kezdte el a mű létrehozását és a kiállítás zárásakor fejezte be. Így a látogatók valahányszor arra jártak, mindig más látvány fogadta őket. A gépen az írónokat naponként cserélték, erre a célra a legolcsóbb filctoll vált be. A papíron eleinte csak görbe vonalak jelentek meg, majd, afféle bonyolult „szabásminta” volt látható, végül a sűrű vonalak a csillagos éjhez hasonlítható grandiózus látomássá formálódtak.

A Polycycle II. című művével a galéria ablakán jelent meg a rajzolat, meghozta úgy, hogy az egyik ablak felületén a toll rárajzolt az üvegre, a másik felületen átlátszóvá törölte a felületről a rávitt áttetsző réteget. A két műveletet a gép tükrözött mozgással végezte. Nappal a bekenet réteg tűnt sötétnek, és az átlátszó világosnak, éjjel pedig a belső világítás miatt az egész fordítva jelentkezett.

Gyökerek

A Bolygó nevet Bálint örökölte. Nagypapa neve Pécssett fogalom volt, lévén Bolygó úr a város köztisztelőben álló fényképésze. Nem kis meglepetésemre kiderült, hogy egy kedves ismerősöm szüleinek házasságkötésénél Bálint nagypapája, Bolygó Elek volt a fotográfus. Bálint édesapja vegyész, kutató.

Bálint elmesélte, hogy édesapja gyakran hozta a különböző műszerek által rajzolt diagramokat, melyeket ő előszeretettel használt felvezetői művei alapanyagaként, azaz a gépek által létrehozott ábra a gyerekjátékokkal együtt már a kezdetektől inspirálta a műalkotások létrehozásában.

Első élményem Bálint műveiről DVD

lemezőnek a számítógéppel megjelenített látványa volt. Lenyűgözött a videofelvételek kidolgozottsága is. Kiderült, hogy Bálint bátyja operatőr, öccse dzsesszdobos, a Zeneakadémián tanul Budapesten – mindketten segítettek Bálintnak a DVD lemez létrehozásában. Az ilyen összetartó család ritkaság manapság.

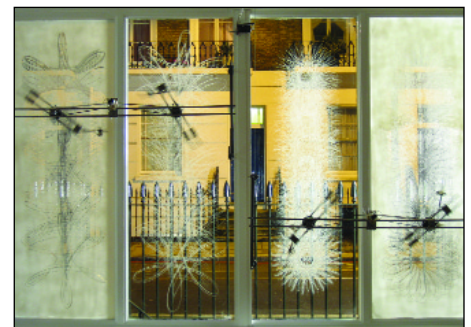
... és mégis mozog a föld...

Talán nem mondok újat azzal, hogy a föld mozgását egy Foucault nevű úriember ingával bizonyította be. Az inga a föld forgása miatt tért el a statikus számítások alapján elvárható szimmetrikus mozgástól.

Bálint egyik ingája áttételen keresztül kormozott üveglapra rajzol, az így keletkezett képet a kiállító-terem falára írásvetítőtvel kivetíti. A kormozott üveglapot az így létrejött képekkel oly módon őrzi meg az utókornak, hogy egy másik üveglappal lefedi, ezek után akár a falra akasztható képként is csodálható.

Egy másik művével fekete, (a fényvel szándékosan „égetett”), végtelenített filmet használ, melyet egy szerkezet periodikusan meg-megállítva továbbít, és az inga mozgását mechanikus áttételek segítségével egy túra filmre karcolja. A túra által karcolt vonal átlátszóvá válik, melyet egy vetítő a kiállító-terem falán jelenít meg. A végtelenített film minden körfolyamat után újra és újra karcolódik.

Bálint legújabb, Mappings című művével földgömb-állványhoz hasonló szerkezeten fehér gömbök forognak és az ingák mozgásának hatására vonalak húzódnak rájuk. Az egyik inga a

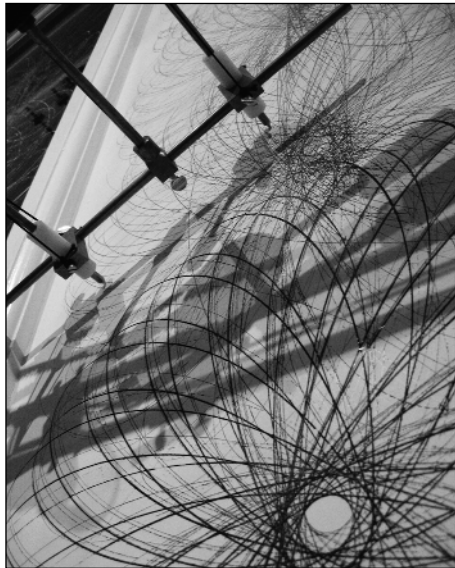
Polycycle II.

szélességi, a másik a hosszúsági körök mentén rajzol, miközben a gömböt alulról kerek forgatják.

Humor a művészetben

Valahányszor megnéztem Bolygó Bálint saját munkáiról készített rövidfilmjeit, mosolyt fakasztott az arcomon. A műtermemben az előadásán többen nem tudták (és nem akarták) visszafojtani nevetésüket. Képzelnék el egy össze-vissza táncoló légpárnás festőgépet, mely straussi bécsi keringő dallamára fröcsköl maga körül a festéket. A szerkezetet az Edinburgh-i Képzőművészeti Egyetem Tetején próbálták ki, a felvételen háttérben a híres Edinburgh-i vár látható. A gépezetet

szovjet repülőgépmo- dell benzinmotorja hajtja, a légcsonal a levegő egy részét a légpárna alá fújja, a másik részét a szerkezet mozgatására használja. Az így létrehozott különös tákolmány teljességgel irányíthatatlan és leállíthatatlan, azaz addig megy, míg a benzin ki nem fogy belőle. Öntörvényű mozgásának köszönhetően teljesen kiszámíthatatlan festményt alkot. A film vágása egészen kiváló, a főszereplő gépezet mintha csak a keringő dallamának és ritmusának engedelmesskedne. A kifröcskölő festék az a fajta sárga festék, amivel egész Nagy-Britanniában az utak szélén a parkolási tilalmat jelzik. A videofelvétel utolsó másodperceiben bevág egy montírozott New

Polycycle II.

York-i és egy Moszkvai Vörös-teres hátrteret jelezvén ezt akárhol a világon megcsinálná, ha lehetőséget kapna rá.

A festő játéka (Painters Toys)

A szőrös felhúzóható játékok közül egy plüssmalac és egy plüssnyúl a főszereplője a David Mac- kel közösen alkotott művének. Lehetne ez a videofelvétel akár vidám szárazelem-reklám is, de annál sokkal ötletesebb. A „szőrös” játékkalokat egy papírlap közepéhez rögzített pórázon körkörös mozgásra készítette, miközben lábait vastagon festékbe mártogatta. A két maszatos játékkalot a videofelvételen kialakult jelenetek teljesen élővé varázsolják, lélekkel ruházzák fel. Fokozza a hatást a nagyon eltalált zenei aláfestés, – hollywood-i giccses szerelmi kettős ének – és a profi vágás.

Zielinski Tibor

Életrajz

Bolygó Bálint 1976-ban született Pécsen, majd Szombathelyen kezdte iskoláséveit. 1986 óta Angliában tanul és dolgozik. Szobrászatot és képzőművészetet hallgatott az Edinburgh-i egyetemen, ahol 2001-ben diplomázott. Egy 2002-es vándorkiállítás alkalmával lehetősége nyílt Skócia-szer- te prominens művészek oldalán bemutatkozni. Az elmúlt években több kollaboratív kiállításon vett részt Londonban. A közelmúltban választották be egy kortárs művészi körbe, aminek segítségével Bálint munkái eljutottak a Liverpool-i Biennáléra és London egyik leglátogatottabb kulturális központjába, a Barbican Center-be. Munkái jelenleg is megtalálhatók Weimarban, a Skót Királyi Akadémia archívumában, valamint a világ több más pontján Japántól az Egyesült Államokig. A művész számos díjat nyert Skóciában és Angliában. Többek között 2002-ben három hónapos olasz- országi ösztöndíjat, mellyel tanulmányokat folytatott a Firenzei képzőművészeti akadémián. Jelenleg egy London-i stúdióban dolgozik Anglia legismertebb kortárs művészeivel.

A festészet ünnepe

A kortárs festők és művészeti ágak adtak randevút a galériák közönségének az október 15–18. között rendezett „ünnepen”, amelynek helyszíneire és programjaira becslések szerint több mint harmincezer ember látogatott el.

A „festészet ünnepe” többről szól, minthogy sok kortárs magyar festő egyszerre állítja ki munkáit – nyilatkozta a rendezvényről *Bráda Tibor*, a Magyar Festészet Napja Alapítvány kuratóriumának elnöke. Egyrészt több helyszínen zenével, tánccal, színházi előadással, irodalmi esttel is várták az érdeklődőket, így összművészeti fesztiválról beszélhetünk. A rendezvény ugyanakkor igyekszik helyreállítani azt a már-már elveszettnek hitt kapcsolatot alkotó és befogadó között, ami nélkül a művészet – bármilyen művészet – csak öncélú tetszelgés volna. Miként az írók, színészek, vagy más művészettel foglalkozók, a festők is tetszeni vágyanak. A festmények nem élhetnek a közönség nélkül, mint ahogy a közönség is szegényebb lenne nélkülük. A Magyar Festészet Napjának sikere ugyanakkor bebizonyította, hogy a közönségben megvan az igény a szépre, és igenis érdeklődnek a fest- mények iránt. Ez persze nem szükségszerűen jelenti azt, hogy vásárolják is azokat, a festészet, mint művészeti ág még mindig nem tartja el önmagát. Pedig aki elment tizenötödike és tizennyolcadika között valamelyik helyszínre, láthatta, hogy egy kép messze nem annyira megfizethetetlen, mint sokan gondolják. A társadalomban kellően széles az a réteg, amely szereti a képeket, és potenciálisan vásárolni is tudna belőlük, de valahogy még sincs benne a közgondolkodásban. Sok embernek nagy fejtörést jelent, mivel lépnek meg partnerüket vagy üzletfelüket Karácsonykor, s eszükbe sem jut, hogy festményt is ajándékozhatnak. Reméljük, idén megelégnünk a kereslet, a januártól életbe lépő új adó-visszaigénylési lehetőség pedig nagyot lendíthet majd a festészetben. Mindenesetre azt megígérhetem, hogy a Magyar Festészet Napja Alapítvány a jövőben mindent megtesz majd azért, hogy a festészet kultúrája erősödjön Magyarországon – ígéri *Bráda Tibor*.

forrás: artnet.hu

Józef Szajna Budapesten

Október 21-én egymást követően három különböző Andrássy úti helyszínen nyílt meg Józef Szajna, lengyel díszlet- és jelmeztervező, képzőművész kiállítása, a művész jelenlétében. A tárlatokon a művész munkái mellett az előadásokról készített dokumentum-fényképek, eredeti díszletek egyes részei, valamint színházi felvételek is bemutatásra kerülnek.

Józef Szajna (1922), Jerzy Grotowski és Tadeusz Kantor mellett egy olyan meghatározó XX. századi lengyel színházi modellt teremtett meg, melyben az új formákat kereső modern színház kapcsolatban áll a kortárs gondolkodással, és az élet jelenségeire aktívan reagálva sajátos színházi formákat alakít ki. A „vizuális narráció színháza” meghatározás, amely Szajna a saját színházának (a varsói Stúdió színház) megjelölésére használt, művészi koncepciójának három legfontosabb elemét és azoknak egymáshoz való viszonyát írja körül: plaszticitás, irodalmi szöveg, színház. Józef Szajna annak ellenére, hogy a legkülönfélébb művészi kifejezőmódokat választotta (monumentális festmények, rajzok, kollázsok, térbeli kompozíciók) mindmáig a leginkább felismerhető kortárs alkotók egyike maradt. A kiállítások megtekinthetők: Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége: 2005. november 13-ig, Platán Galéria: 2006. január 15-ig, Barcsay-terem: 2005. november 19-ig. forrás: artnet.hu

